

Wartość miłości w moim życiu

I. PROSPEKT WARTOŚCI

1.1. CEL OGÓLNY

Rozwój duchowo-społeczny

1.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność tworzenia relacji międzyludzkich opartych na miłości

1.3. CEL WYCHOWAWCZY

Rozwój człowieczeństwa i więzów wspólnoty między osobami

1.4. PROPONOWANE TEMATY

- Co to jest miłość własna? Czy jest ona zagrożeniem dla drugiej osoby?
- Czy miłość ludzka jest źródłem moralnego życia? Jaki jest związek pomiędzy sprawiedliwością i miłością?
- Więzy miłości tworzą podstawę rozwoju cywilizacji miłości.
- Miłość w rodzinie a pokój między narodami.

1.5. ZADANIA DLA UCZNIA, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Człowiek jest powołany do miłości.
- Osoba rozporządza sobą i stanowi o sobie¹.
- Miłość ma strukturę międzyosobowej wspólnoty².

Zasady

- Relacje miłości rozwijam przez całe życie.
- Moje relacje miłości buduję w prawdzie i wolności.
- Miłość wyrażam zarówno poprzez postawę akceptacji, życzliwości, ofiarności, afirmacji drugiego człowieka, jak również poprzez dialog i wzajemne przebaczenie³.

1.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Miłość jest darem, obdarowaniem osoby osobą.
- Miłość małżeńska jest ukierunkowana na rodzicielstwo.
- Małżeństwo stanowi komunię osób⁴.

Zasady

- Osoby, którą kocham, nie traktuję jak swojej własności.
- Jestem odpowiedzialny za osobę, którą kocham.
- Pielęgnuję miłość małżeńską i chronię ją przed wszelkimi zagrożeniami.

¹ „Akty «stanowienia o sobie» – po dojściu danej osoby do władania swoją naturą – to nie tylko czynności, ale i «postawy» poznawcze i pożądawcze, poprzez które kontaktuje się ona ze światem osób i ze światem rzeczy”. K. Wojtyła, *Miłość i odpowiedzialność*, wyd. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1986, s. 109.

² „Miłość bowiem może przetrwać tylko jako jedność, w której zaznacza się dojrzałe «my», a nie przetrwa jako zestawienie dwu egoizmów, w którego osnowie zaznaczają się dwa «ja»”. K. Wojtyła, *Miłość...*, dz. cyt., s. 82.

³ Por. *Słownik małżeństwa i rodziny*, red. E. Ozorowski, wyd. Akademia Teologii Katolickiej, Fundacja „Pomoc Rodzinie”, Łomianki 1999, s. 262.

⁴ „Swoją charakter wspólnotowy – więcej, swe właściwości «komunijne» rodzina czerpie z owej podstawowej komunii małżonków”. LdR 8.

1.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Szkoła współpracuje z rodziną ucznia w wychowaniu do miłości osobowej.
- Miłość kieruje się od osoby ku osobie aktem wolnej woli⁵.
- Poprzez miłość osobową świat staje się bardziej ludzki⁶.

Zasady

- Pomagam uczniowi zrozumieć istotę miłości ludzkiej.
- Ukazuję przykłady prawdziwej ludzkiej miłości.
- Promuję wśród uczniów cywilizację miłości.

1.8. SPOSÓB REALIZACJI

Na lekcjach wychowawczych można zorganizować cykl spotkań ze świadkami prawdziwej miłości międzyludzkiej. Będą to osoby wszystkich stanów, które wyjaśniają, jak realizują swoje powołanie do miłości: małżonkowie, osoby zakonne, osoby samotne, osoby różnych zawodów. Po spotkaniu uczniowie zapisują istotny rys, cechę usłyszanego świadectwa. Po zakończonym cyklu każdy uczeń przedstawia pracę pisemną na temat: Czym jest miłość i jak się ona przejawia? Wskazane jest, aby praca była wzbogacona własnym doświadczeniem ucznia. Ochotnicy, na forum klasy, omawiają swoje prace i dzielą się swoimi przemyśleniami.

1.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Uczeń rozpoznaje miłość i wie, czym ona jest. Więzy ludzkie młody człowiek buduje w oparciu o miłość osobową. Poprzez miłość stara się tworzyć relacje wspólnotowe w swoim otoczeniu: w rodzinie, w środowisku szkolnym. Miłość własna pomaga mu akceptować siebie takiego, jakim jest i otwiera go na drugiego człowieka. Uczeń wie, że prawdziwa ludzka kultura istnieje dzięki relacjom miłości. Rozumie, że z uwagi na samą naturę osoby, nie wolno człowieka traktować przedmiotowo.

⁵ Por. KDK 49.

⁶ „Osoba jest takim dobrem, że właściwe i pełnowartościowe odniesienie do niej stanowi tylko miłość”. K. Wojtyła, *Miłość...*, dz. cyt., s. 42.

1.10. ZAGROŻENIA

Brak kształtowania u ucznia postawy miłości do siebie, drugiej osoby i świata prowadzi do zachowań egoistycznych i braku zaufania wobec ludzi. Może zacząć dominować utylitaryzm. Uczeń będzie używał drugiej osoby jako środka do realizowania własnych celów⁷. Problem ten może rozszerzyć się na wszystkie dziedziny życia.

II. PEDAGOG

2.1. TREŚĆ MATERIAŁU

W świadomości wielu młodych ludzi tkwi silne przekonanie, że jedynie wzajemna miłość stanowi trwałą podstawę szczęśliwego małżeństwa. Według nich małżeństwa powinny być zawierane wyłącznie z miłości. Inne powody nie mają tu racji bytu. Związek małżeński trwa i rozwija się w oparciu o inne wartości. Sama miłość nie wystarczy, gdy pojawią się problemy i trudności, z którymi przyjdzie się zmagać.

Relacja miłości powinna być budowana w prawdzie i wolności, wzajemnym szacunku, zaufaniu oraz pielęgnowaniu i rozwijaniu uczucia.

⁷ „Ta elementarna prawda: osoba nie może być środkiem działania – w odróżnieniu od wszystkich innych przedmiotów działania, które nie są osobami – jest więc wykładnikiem naturalnego porządku moralnego”. K. Wojtyła, *Miłość...*, dz. cyt., s. 30.

2.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

Jan Lechoń to polski poeta, krytyk literacki i teatralny, współtwórca grupy poetyckiej „Skamander”. W 1924 r. wydał tom poetycki „Srebrne i czarne”, który był ostatnim tomem wydanym w dwudziestoleciu międzywojennym. Motywami dominującymi są w nim: samotność, miłość, śmierć, nostalgia. Wiersz „Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...” jest liryką intymnego wyznania, gdzie autor wskazuje jako odpowiedź: miłość i śmierć jako równe sobie wartości.

Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną,
 Powiem ci: śmierć i miłość - obydwie zarówno.
 Jednej oczu się czarnych, drugiej - modrych boję.
 Te dwie są me miłości i dwie śmierci moje.
 Przez niebo rozgwieżdżone, wpośród nocy czarnej,
 To one pędzą wicher międzyplanetarny,
 Ten wicher, co dął w ziemię, aż ludzkość wydała,
 Na wieczny smutek duszy, wieczną rozkosz ciała.

Na żarnach dni się miele, dno życia się wierci,
 By prawdy się najgłębszej dokopać istnienia -
 I jedno wiemy tylko. I nic się nie zmienia.
 Śmierć chroni od miłości, a miłość od śmierci.

J. Lechoń, Pytasz
 co w moim życiu
 z wszystkich rze-
 czą główną...,
 w: J. Kościerzyńska,
 M. Chmiel, M. Szulc,
 A. Gorzałczyńska-Mróz,
 Nowe słowa na start!
 Podręcznik do języka
 polskiego dla klasy
 siódmej szkoły podsta-
 wowej, wyd. Nowa Era,
 Warszawa 2017, s. 18.

Dla podmiotu lirycznego oczywistym wydaje się, że rzeczą główną – wartością jest stosunek do miłości i śmierci. Dla autora są to tematy bardzo ważne, ale nie może o nich myśleć bez lęku. „Śmierć chroni od miłości, a miłość od śmierci” – miłość, która stanowi istotę człowieczeństwa, przynosi radość i szczęście potrafi być czasem źródłem cierpień i niepokoju. Jej siła jest jednak tak wielka, że pozwala pamiętać i kochać osoby na zawsze.

III. NAUCZANIE RELIGIJNE

3.1. NAUCZANIE PAPIESKIE

Jan Paweł II, adh. *Familiaris consortio*, 18, w: tegoż, *Adhortacje*, t. 1, Społeczny Instytut Wydawniczy Żnak, Kraków 2006, s. 114.

Rodzina, założona i ożywiana przez miłość, jest wspólnotą osób: mężczyzny i kobiety jako małżonków, rodziców, dzieci i krewnych. Pierwszym jej zadaniem jest wierne przeżywanie rzeczywistości komunii w ciągłym działaniu na rzecz rozwijania prawdziwej wspólnoty osób. Wewnętrzna zasadą, trwałą mocą i celem ostatecznym tego zadania jest miłość: tak jak bez miłości rodzina nie jest wspólnotą osób, tak samo bez miłości nie może ona żyć, wzrastać i doskonalić się jako wspólnota osób.

W historii miłości, którą opowiada nam Biblia, Bóg wychodzi nam naprzeciw, próbuje nas zdobyć – aż do Ostatniej Wieczerzy, aż do Serca przebitego na krzyżu, aż do objawień Zmartwychwstałego i wielkich dzieł, za pośrednictwem których, poprzez działanie Apostołów, przewodził rodzącemu się Kościołowi. Również w późniejszej historii Kościoła Pan nie był nieobecny: zawsze na nowo wychodzi nam naprzeciw – poprzez ludzi, w których objawia swą obecność; poprzez Słowo, w Sakramentach, w sposób szczególny w Eucharystii. W liturgii Kościoła, w jego modlitwie, w żywej wspólnocie wierzących doświadczamy miłości Boga, odczuwamy Jego obecność i tym samym uczymy się również rozpoznawać Go w naszej codzienności. On pierwszy nas ukochał i nadal nas kocha jako pierwszy; dlatego my również możemy odpowiedzieć miłością. Bóg nie nakazuje nam uczucia, którego nie możemy w sobie wzbudzić. On nas kocha, pozwala, że możemy zobaczyć i odczuć Jego miłość i z tego „pierwszeństwa” miłowania ze strony Boga może, jako odpowiedź, narodzić się miłość również w nas.

Benedykt XVI, enc.
Deus caritas est,
17, wyd. Libreria
Editrice Vaticana,
Watykan 2006.

3.2. PISMO ŚWIĘTE

Umiłowani, miłujmy się wzajemnie, ponieważ miłość jest z Boga, a każdy, kto miłuje, narodził się z Boga i zna Boga. Kto nie miłuje, nie zna Boga, bo Bóg jest miłością. W tym objawiła się miłość Boga ku nam, że zesłał Syna swego Jednorodzonego na świat, abyśmy życie mieli dzięki Niemu. W tym przejawia się miłość, że nie my umiłowaliśmy Boga, ale że On sam nas umiłowal i posłał Syna swojego jako ofiarę przebłagalną za nasze grzechy (1 J 4,7-10).

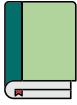
Por. Mt 5,3-11;
Mk 10,41-45; Łk 6,27-36;
J 10,11-16; 17-18.

3.3. KATECHIZM KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

Bóg, który stworzył człowieka z miłości, powołał go także do miłości, która jest podstawowym i wrodzonym powołaniem każdej osoby ludzkiej. Człowiek został bowiem stworzony na obraz i podobieństwo Boga, który sam „jest miłością” (1 J 4,8.16) (KKK 1604).

Por. KKK 1709; 1769;
1789; 1794; 1822; 1823;
1825; 1827.

IV. LITERATURA PRZEDMIOTU

Benedykt XVI, enc. *Deus caritas est*, wyd. Libreria Editrice Vaticana, Watykan 2006.

Jan Paweł II, adh. *Familiaris consortio*, w: *Adhortacje Apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*, red. M. Romanek, t. 1, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, Kraków 2006, s. 91-212.

Jan Paweł II, enc. *Redemptor hominis*, w: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, red. S. Małysiak, t. 1, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, Kraków 1996, s. 4-53.

Kongregacja Nauki Wiary, *Katechizm Kościoła Katolickiego*, wyd. Pallottinum, Poznań 2002.

Merton T., *Nikt nie jest samotną wyspą*, wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2000.

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Biblia Tysiąclecia, wyd. Pallottinum, Poznań 2012.

Rusecki M., *Być chrześcijaninem. Teologia dla szkół średnich*, wyd. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2006.

FILM EDUKACYJNY

Wartość miłości w moim życiu

https://youtu.be/yWg_8xIkIrU

